

Державна інспекція
архітектури та містобудування
України

РИНКОВИЙ НАГЛЯД ЗА БУДІВЕЛЬНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

ДЕРЖАВНИЙ РИНКОВИЙ НАГЛЯД БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Проблеми

- Обмеження ринкового нагляду за будівельною продукцією в умовах війни
- Відсутність вільного досутупу до національних стандартів щодо будівельної продукції державою
- Неповна відповідність будівельних виробів європейським стандартами
- Наявність на ринку неякісної будівельної продукції та фальсифікату
- Відсутність можливості повноцінного забезпечення вимог існуючих ДБН
- Загроза безпеці громадян, неякісне будівництво
- Прояви дискримінації та недобросовісної конкуренції на українському ринку будівельної продукції

Рішення:

- Впровадження дієвого державного ринкового нагляду будівельної продукції на базі Державної інспекції архітектури та містобудування (ДІАМ)
- Реалізація Регламенту ЄС 305/2011 (через Закон України «Про надання будівельної продукції на ринку»)
- Підготовка до підписання Угоди АСAA (Agreements on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Goods) – повноцінний безбар'єрний простір для ринку та економіки

Результат

Безпечний і комфортний життєвий простір українців, як результат гармонізованої взаємодії держави та бізнесу в сфері будівництва.

РИНКОВИЙ НАГЛЯД І ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ :

У Виробників та Розповсюджувачів будівельної продукції на ринку України.

Ринковому нагляду і контролю НЕ ПІДЛЯГАЄ діяльність забудовників та інвесторів, а навпаки захищає їх інтереси від використання неякісної будівельної продукції.

державний ринковий нагляд - діяльність органів ринкового нагляду з метою забезпечення відповідності продукції встановленим вимогам, а також забезпечення відсутності загроз суспільним інтересам;

Будівельна продукція - будь-який матеріал, виріб або комплект, що виробляється та вводиться в обіг для застосування протягом тривалого часу в будівлі або споруді, показники якого впливають на показники будівлі або споруди, пов'язані з основними вимогами до них.

державний контроль продукції - діяльність митних органів із забезпечення відповідності продукції, що ввозиться на митну територію України для вільного обігу, встановленим вимогам, а також забезпечення відсутності загроз від такої продукції суспільним інтересам;

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Законодавчі акти України для здійснення державного ринкового нагляду та контролю за будівельною продукцією

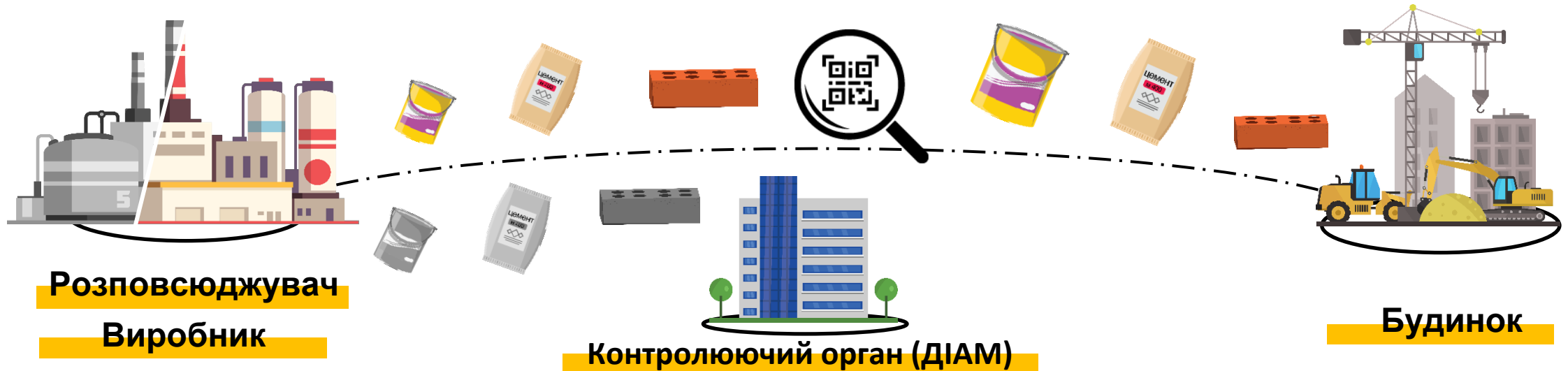
- 1 Закон України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" від 2 грудня 2010 року № 2735-VI
- 2 Закон України "Про загальну безпечність нехарчової продукції" від 2 грудня 2010 року № 2736-VI
- 3 Постанови КМУ № 1069 від 28.12.2016 року, № 1340 від 23.12.2020 року та №1764 від 20.12.2006 року
- 4 Закон України "Про надання будівельної продукції на ринку" від 2 вересня 2020 року № 850-IX (набув чинності з 01.01.2023р.)

Реалізація цих законів та виконання статті 57 Угоди про асоціацію Україна/ЄС є передумовою для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА).

Це забезпечить розширення ринків збуту будівельної продукції українських виробників.

МОДЕЛЬ ЗДІЙСНЕННЯ РИНКОВОГО НАГЛЯДУ ТА ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА БУДІВЕЛЬНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ В УКРАЇНІ

Заходами ринкового нагляду є:

Перевірка характеристик продукції, в тому числі відбір зразків продукції та їх експертиза згідно секторального плану перевірки

Обмежувальні (корегувальні) заходи, які включають:

- а) обмеження надання продукції на ринку (приведення продукції у відповідність та тимчасову заборону);
- б) заборону надання продукції на ринку;
- в) вилучення продукції з обігу;
- г) відкликання продукції.

Контроль стану виконання рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів (аналіз повідомлень суб'єктів господарювання, перевірка стану виконання рішень, моніторинг результативності вжитих заходів).

Попередження органами ринкового нагляду споживачів (користувачів) про виявлену цими органами небезпеку, яку становить продукція

МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРКИ ХАРАКТЕРИСТИК ПРОДУКЦІЇ

Державна інспекція
архітектури та містобудування
України

у торговельних та складських приміщеннях суб'єктів господарювання;

у місцях введення продукції в експлуатацію (якщо відповідність продукції певним встановленим вимогам може бути визначена лише під час введення її в експлуатацію);

за місцем проведення ярмарку, виставки, показу або демонстрації продукції в інший спосіб;

у місцях зберігання під митним контролем продукції, митне оформлення якої призупинено за результатами контролю продукції;

за місцезнаходженням органу ринкового нагляду.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК

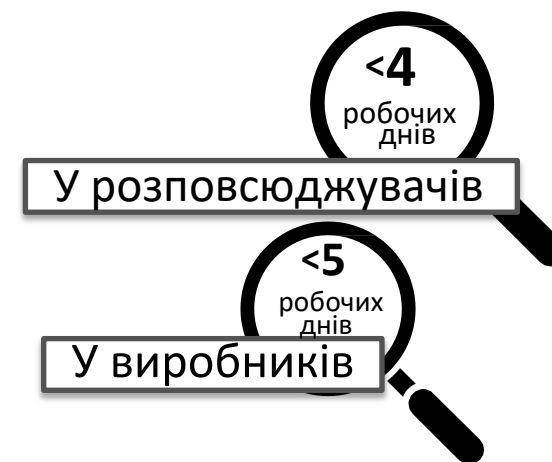
Підстави:

- ✓ Секторальний план ДІАМ

ПОЗАПЛАНОВІ

Підстави:

- ✓ за зверненнями споживачів (користувачів) відповідної продукції, а також органів виконавчої влади, виконавчих органів місцевих рад, правоохоронних органів, громадських організацій споживачів (об'єднань споживачів), об'єднань суб'єктів господарювання;
- ✓ за ланцюгом постачання, якщо за результатами перевірки характеристик продукції є підстави вважати, що продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам внаслідок дій чи бездіяльності виробника такої продукції або будь-якого іншого суб'єкта в ланцюгу постачання.

У разі проведення експертизи (випробування) зразків продукції, відібраних під час перевірки, на час її проведення **перебіг строку проведення перевірки характеристик продукції призупиняється** до одержання органом ринкового нагляду результатів експертизи (випробування).

У разі здійснення **перекладу документів**, необхідних для здійснення ринкового нагляду, **перебіг строку проведення перевірки характеристик продукції призупиняється** до моменту одержання органом ринкового нагляду перекладених документів і матеріалів, але **не більше ніж на 30 робочих днів**.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК ХАРАКТЕРИСТИК ПРОДУКЦІЇ

У РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ

1) наявність знака відповідності технічному регламенту, передбаченого постановою КМУ від 20.12.2006 р. № 1764, який нанесено на виріб або на додану до нього етикетку, упаковку чи супровідну документацію

форма, опис знака відповідності технічним регламентам та правила і умови його нанесення затверджено постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1184

2) наявність супровідної документації, яка має додаватися до відповідної продукції (зокрема інструкція з користування продукцією), етикетки, маркування, інших позначок, якщо це встановлено технічними регламентами, та їх відповідність встановленим вимогам.

3) обстеження зразків відповідної продукції та ідентифікація виробника продукції;

4) відбір та експертиза (випробування) зразків продукції (у разі якщо є підстави вважати, що продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам).

1) наявність знака відповідності технічним регламентам, якщо його нанесення передбачено технічним регламентом на відповідний вид продукції, та додержання вимог щодо форми, опису, правил та умов нанесення знака відповідності технічним регламентам, а також правил його застосування;

3) наявність декларації про відповідність або сертифіката відповідності, якщо її складення передбачено технічним регламентом на відповідний вид продукції, а також відповідність такої декларації встановленим вимогам;

5) у разі якщо є підстави вважати, що продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам:
- перевірка повного складу технічної документації на відповідну продукцію, передбаченого технічним регламентом;
- перевірка документів щодо системи якості чи системи управління якістю, якщо їх надання передбачено технічним регламентом на відповідний вид продукції.

Якщо за результатами перевірок характеристик продукції у її виробників встановлено, що відповідна продукція є небезпечною, становить ризик та/або не відповідає встановленим вимогам, ДІАМ:

1) звертаються до призначених органів з оцінки відповідності стосовно розгляду ними питання про встановлення обмежень щодо виданих ними документів про відповідність такої продукції, їх призупинення чи скасування;

2) за наявності матеріалів та інформації, що свідчать про некомпетентність призначених органів з оцінки відповідності та/або акредитованих органів з оцінки відповідності, які видали документи про відповідність такої продукції, звертаються до органу, що призначає органи з оцінки відповідності, щодо проведення в межах моніторингу призначених органів з оцінки відповідності позапланової перевірки відповідного призначеного органу з оцінки відповідності або до національного органу України з акредитації щодо проведення в межах моніторингу акредитованих органів з оцінки відповідності позачергової оцінки відповідного акредитованого органу з оцінки відповідності.

2) наявність супровідної документації, що має додаватися до відповідної продукції (зокрема інструкції щодо користування продукцією), етикетки, маркування, інших позначок, якщо це встановлено технічними регламентами, та їх відповідність встановленим вимогам;

4) обстеження зразків відповідної продукції;

Під час проведення позапланових перевірок характеристик продукції здійснюється відбір та експертиза (випробування) зразків продукції.

ДЕКЛАРАЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ПРОДУКЦІЇ

Форма декларації показників та інструкція щодо її заповнення затвердені постановою КМУ №1458 від 23.12.2021 «Деякі питання надання будівельної продукції на ринку».

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 23 грудня 2021 р. № 1458

ДЕКЛАРАЦІЯ
показників будівельної продукції

I. Загальна інформація

- Ресстраційний номер декларації _____.
- Ідентифікаційні дані типу будівельної продукції _____.
- Використання за призначенням _____.
- Найменування (для юридичної особи)/власне ім'я та прізвище (для фізичної особи), комерційне найменування чи торговельна марка (за наявності) виробника та його контактні дані:
1) найменування (для юридичної особи)/власне ім'я та прізвище (для фізичної особи), зареєстроване комерційне найменування чи зареєстрована торговельна марка виробника _____;
2) контактні дані виробника (поштова адреса, номер телефону, факсу, адреса електронної пошти та веб-сайту (за наявності)) _____.
- Найменування (для юридичної особи)/власне ім'я та прізвище (для фізичної особи) та контактні дані (поштова адреса, номер телефону, факсу, адреса електронної пошти та веб-сайту (за наявності) уповноваженого представника (у разі потреби)) _____.
- Система (системи) оцінки та перевірки стабільності показників будівельної продукції _____.

II. Регламентні технічні специфікації

- Якщо будівельна продукція охоплена національним стандартом для цілей застосування Закону України "Про надання будівельної продукції на ринку":
1) позначення, назва, дата прийняття національного стандарту для цілей застосування Закону України "Про надання будівельної продукції на ринку" _____;
2) інформація про призначений орган (органи) з оцінки відповідності (у разі потреби):
найменування призначеного органу (органів) з оцінки відповідності _____;
ідентифікаційний код згідно з СДРІОУ _____.

Портал Єдиної державної
електронної системи у сфері
будівництва

З 2023 року декларація показників складається у «кабінеті виробника»
в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва.

ЗНАК ВІДПОВІДНОСТІ ТЕХНІЧНИМ РЕГЛАМЕНТАМ

ЗНАК
ВІДПОВІДНОСТІ
ТЕХНІЧНИМ
РЕГЛАМЕНТАМ*

*Технічний регламент будівельних виробів
(продукції) (Постанова КМУ № 1764 від 20.12.2006)

*ЗУ «Про надання будівельної продукції на ринку»
(набрав чинності з 01.01.2023 року)

ШЛЯХОМ НАНЕСЕННЯ ЗНАКА ВІДПОВІДНОСТІ
ВИРОБНИК ВКАЗУЄ НА ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ
ЗАДЕКЛАРОВаним ПОКАЗНИКАМ ТА УСІМ
ЗАСТОСОВНИМ ВИМОГАМ

Під час воєнного стану на продукцію, імпортовану
з країн ЄС, нанесення знаку відповідності не
вимагається (достатньо знаку ЄС)

РЕСУРСОЕФЕКТИВНІСТЬ – ЕКОЛОГІЧНА САМОДЕКЛАРАЦІЯ (B2B, ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ)

ДСТУ ISO 14021:2016

Вміст повторно переробленого матеріалу і пов'язані з цим терміни слід тлумачити таким чином:

Вміст повторно переробленого матеріалу

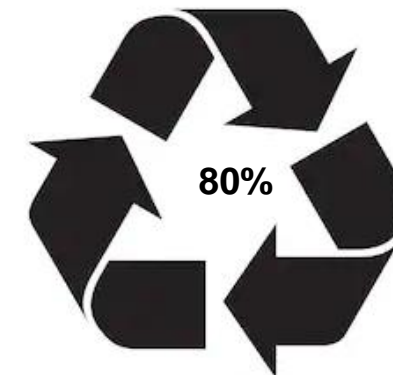
Масова частка повторно переробленого матеріалу в продукції або пакованні. Вмістом повторно переробленого матеріалу слід вважати лише передспоживчі та постспоживчі матеріали відповідно до значення, в якому вживаються ці терміни.

✓ **Передспоживчий матеріал**

Матеріал, відведений від потоку відходів під час виробничого процесу. Винятком є повторне використання матеріалів, наприклад, придатних для перероблення, перешліфування, або брухт, що утворюється у процесі і може бути відновлений у межах того самого процесу, який його утворив.

✓ **Постспоживчий матеріал**

Матеріал, який вже більше не може використовуватися за своїм передбаченим призначенням. У тому числі відходи руйнації.

ВИРОБИ ПОВИННІ МІСТИТИ НЕ МЕНШ НІЖ XX% ПОВТОРНО ПЕРЕРОБЛЕНОГО МАТЕРІАЛУ.

proz•rro

Роз'яснення

При встановленні такої вимоги важливо бути впевненим що вона не порушує вимог санітарного законодавства або інших нормативів.

Наприклад, пластикові труби для питного водопостачання згідно з ДСТУ EN 12201-2:2018 не повинні містити переробленого матеріалу.

Деякі будівельні продукти можуть містити від 10-30% переробленого чи поновленого матеріалу. А деякі на 100%. Наприклад – труби для водовідведення.

ВИРОБИ ПОВИННІ МІСТИТИ НЕ МЕНШ НІЖ XX% ПОВТОРНО ПЕРЕРОБЛЕНОГО МАТЕРІАЛУ.

proz•rro

Підтвердний документ:

Варіант А. Самодекларація виробника оформлена згідно з п. 7.8 ДСТУ ISO 14021.

Варіант Б. Висновок виданий незалежним компетентним органом, оформлений згідно з п. 7.8 ДСТУ ISO 14021.

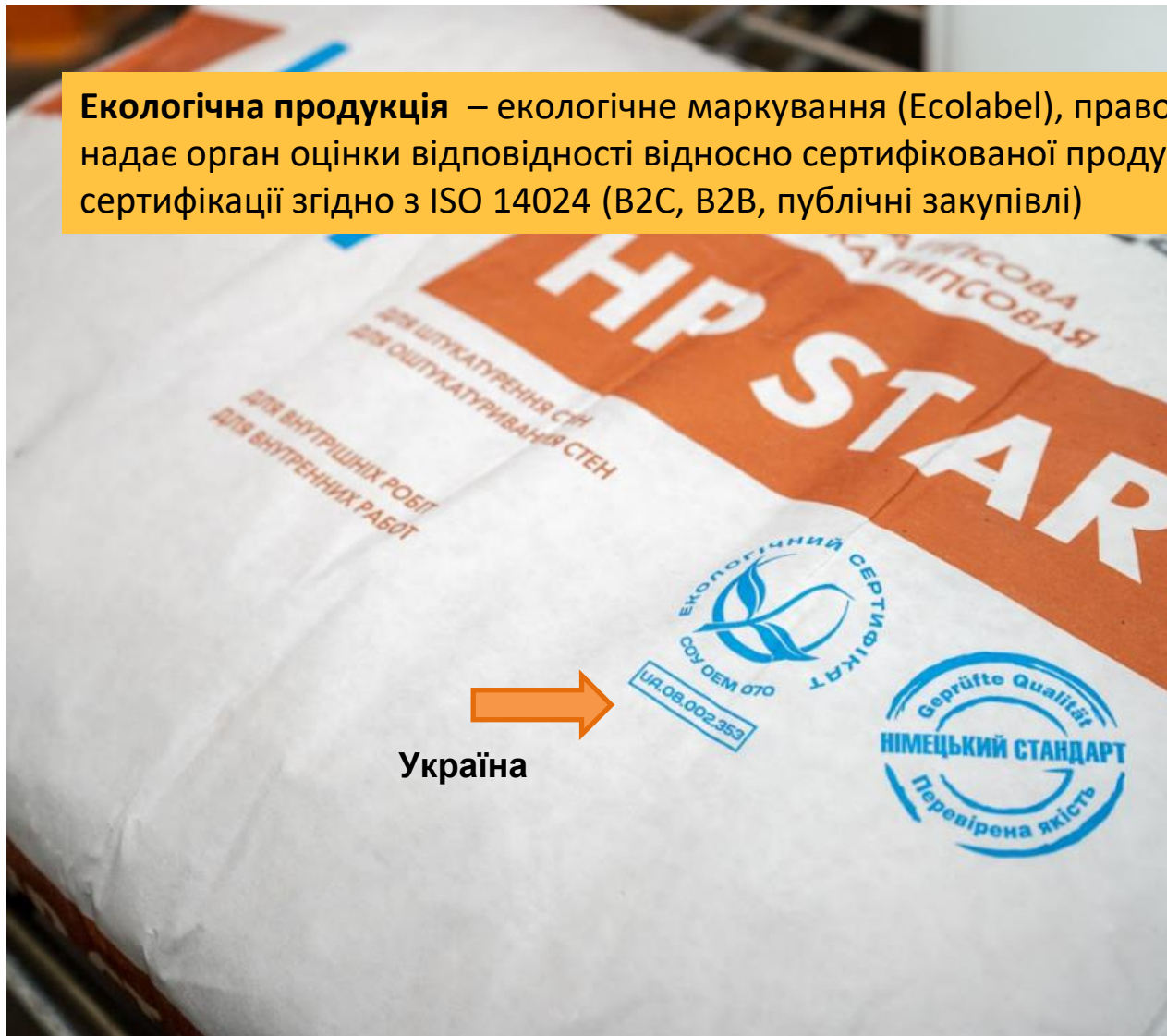
Варіант В. У разі якщо показник визначений як “не менш ніж 60%” – презумпцією відповідності є наявність сертифікату відповідності екологічним критеріям для виробів з полімерних матеріалів, встановлених згідно з чинною редакцією ДСТУ ISO 14024.

або якщо більш ніж 60%

Протокол оцінки відповідності екологічним критеріям для виробів з полімерних матеріалів, встановлених згідно з чинною редакцією ДСТУ ISO 14024 (або втяг з нього щодо оцінювання придатності для повторного перероблення виробу).

Екологічна продукція – екологічне маркування (Ecolabel), право на застосування якого надає орган оцінки відповідності відносно сертифікованої продукції за схемою сертифікації згідно з ISO 14024 (B2C, B2B, публічні закупівлі)

Україна

Німеччина

Канада

<https://globalecolabelling.net>

ISO 14024:2018

СТАНДАРТИ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКУВАННЯ – БУДІВЕЛЬНА ПРОДУКЦІЯ

Розробляються на кожну категорію оремо і впроваджуються у форматі стандарту сертифікаційної системи.

Основним завданням при впровадженні та подальшому перегляді екологічних критеріїв є:

ДСТУ ISO 14024:2018

Ефективне управління ресурсами

Енергоефективність технологічного процесу виробництва

Зниження впливів на довкілля

Вміст повторно переробленого матеріалу у виробі (не менш ніж...)

Зменшення відходів виробництва та споживання

Поліпшення показника радіаційної безпеки виробу

Обмеження вмісту небезпечних речовин у виробках

Поліпшення показників енергоефективності виробів

Регламенти ЄС
CLP
REACH

Вимоги українських стандартів екологічного маркування гармонізовані з екологічними європейських програм екологічного маркування які мають міжнародне визнання.

facebook

slideshare

youtube

twitter

instagram

prozorro

Eng · Укр

Новини

Prozorro Market

Інфобокс

Спробуйте новий дизайн сторінки тендера →

Труби водопровідні, каналізаційні, а також фітинги до них

очікувана вартість

840 000,00
UAH

UA-2020-01-23-000168-a • 395d317f60f24971acf526d2d3c82963

Відкриті торги Завершена

Електронний підпис накладено. [Перевірити](#)

[Всі закупівлі замовника](#)

[На що звернути увагу потенційному постачальнику](#)

Вироби повинні відповідати вимогам екологічних критеріїв що встановлені на [визначена категорія] згідно з ДСТУ ISO 14024:2018 (ISO 14024:2018, IDT)

Підтвердження відповідності встановленим вимогам:

1. Копія сертифікату відповідності продукції що надається встановленим екологічним критеріям на визначену категорію продукції згідно з ДСТУ ISO 14024 (ISO 14024, IDT).
2. Копія атестату акредитації органу з оцінки відповідності який видав сертифікат.

ДСТУ ISO 14025:2008

Екологічна декларація продукту (Environmental Product Declaration, EPD) перевірена та придатна до порівняння кількісно виражена інформація про вплив одиниці продукції на довкілля протягом усього життєвого циклу (B2B, проекти сталого і зеленого будівництва)

Оцінюється 16 типів впливу:

1	Зміна клімату	9	Іонізуюче випромінювання (радіація)
2	Мелкодисперсійні частки	10	Фотохімічне утворення озону
3	Використання води	11	Евтрофікація земель
4	Використання ресурсів (корисні копалини)	12	Евтрофікація морів
5	Використання земель	13	Евтрофікація прісної води
6	Використання ресурсів (мінерали та метали)	14	Канцерогенність
7	Руйнування озонового шару	15	Токсичність для водойм
8	Ацидифікація (закислення)	16	Токсичний вплив на людину (неканцерогенний)

EN 15804:2012

Екологічні декларації продукції – Основні правила для будівельних продуктів

bre

Interpretation

Figure 1 shows that for the production stage (modules A1 to A3), the majority of the total GWP value arises from onsite energy usage, which includes the use of natural gas, electricity, coal and coke, diesel and LPG fuels. The second highest contributor is from the emissions released from the clay raw materials on firing. The other input processes have relatively low contributions to the total GWP value by comparison.

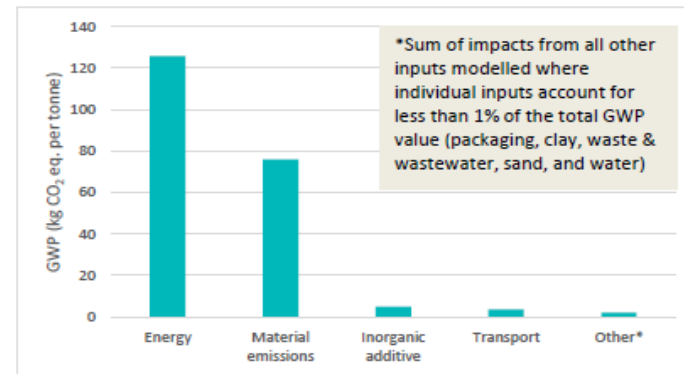

Figure 1: GWP per tonne values by contributing input process

References

- BSI. Sustainability of construction works – Environmental product declarations – Core rules for the product category of construction products. BS EN 15804:2012+A1:2013. London, BSI, 2013.
- BSI. Environmental labels and declarations – Type III Environmental declarations – Principles and procedures. BS EN ISO 14025:2010 (exactly identical to ISO 14025:2006). London, BSI, 2010.
- BSI. Environmental management – Life cycle assessment – Principles and framework. BS EN ISO 14040:2006. London, BSI, 2006.
- BSI. Environmental management – Life cycle assessment – requirements and guidelines. BS EN ISO 14044:2006. London, BSI, 2006.
- Brick Development Association. The UK Clay Brickmaking Process, p.4. London, UK, 2017. <https://brick.org.uk/admin/resources/q-the-uk-clay-brickmaking-process.pdf>
- Department for Environment Food & Rural Affairs. Government Statistical Service, UK Statistics on Waste, 2018: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/683051/UK_Statisticson_Waste_statistical_notice_Feb_2018_FINAL.pdf Accessed 14th December 2018.

ПЕРЕВІРЦІ ПІДЛЯГАЮТЬ ТАКІ ДОКУМЕНТИ (ЇХ КОПІЇ) ТА ІНФОРМАЦІЯ

Державна інспекція
архітектури та містобудування
України

- 1) декларація про відповідність;
- 2) супровідна документація, що додається до відповідної продукції (включаючи інструкцію щодо користування продукцією);
- 3) загальний опис продукції, а також повний склад технічної документації на відповідну продукцію, передбачений технічним регламентом;
- 4) документи щодо системи якості чи системи управління якістю;
- 5) висновки експертиз та протоколи випробувань зразків відповідної продукції, відібраних (узятих) у межах здійснення ринкового нагляду і контролю продукції;
- 6) документи, що дають змогу відстежити походження відповідної продукції та її подальший обіг (товарно-супровідна документація або договори).
Орган ринкового нагляду має право вимагати надання таких документів лише в обсязі, що необхідний для встановлення ланцюга постачання продукції;
- 7) документи і матеріали щодо стану виконання суб'єктом господарювання рішення про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів, у тому числі в межах моніторингу дій суб'єктів господарювання, що вживаються ними для вилучення відповідної продукції з обігу та/або її відкликання;
- 8) повідомлення та інша інформація, надана суб'єктами господарювання, митними органами, органами з оцінки відповідності згідно з положеннями Закону та [Закону України](#) "Про загальну безпечність нехарчової продукції".

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Відповідно до ст. 44 ЗУ «Про ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» до суб'єктів господарювання застосовуються адміністративно-господарські санкції у вигляді штрафу **(від 34 000 до 102 000 грн.)**

За створення перешкод шляхом недопущення до проведення перевірок характеристик продукції та невиконання встановлених ЗУ «Про ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» вимог посадових осіб, які здійснюють ринковий нагляд, - у розмірі **170 000 грн.**

ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ДІЯЛЬНОСТІ ДІАМ У СФЕРІ РИНКОВОГО НАГЛЯДУ ЗА БУДІВЕЛЬНОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

ДЛЯ СПОЖИВАЧІВ БЕЗПЕКА

- **Безпека** використання будівельних матеріалів та виробів у будівництві за європейськими стандартами
- **Доступ** українських споживачів до **якісних будівельних матеріалів** виготовлених за сучасними технологіями
- **Зниження ризику** придбання небезпечної продукції
- **Формування довіри** до національного ринку будівельної продукції
- Європейський **рівень захисту прав** споживачів

ДЛЯ БІЗНЕСУ РОЗВИТОК

- **Підвищення конкурентоспроможності**
- **Розширення можливостей для експорту** продукції на територію ЄС
- **Створення умов** для залучення додаткових інвестицій у промисловість
- **Посилення відповідальності** за виготовлення/продаж небезпечних товарів

ДЛЯ ДЕРЖАВИ ПРОЗОРИСТЬ

- **Більші можливості** для економічного зростання
- **Якісне виконання своїх зобов'язань** перед громадянами та іноземними інвесторами
- **Оптимізація державних витрат**
- **Прозоре регулювання** ринку будівельної продукції
- **Виконання зобов'язань** в рамках угоди про асоціацію Україна/ЄС

Державна інспекція
архітектури та містобудування
України

Взаємодія держави та будівельного
бізнесу є фундаментом відбудови України
за принципом
Build Back Better and Greener

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!